

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

HÁZHOZ KÜLDVE:

Egész évre 5 frt — kr.
Félévre 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
ségi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt.

Az előfizetések
stautalvánnyal
eszközledők.

Egyes számok 10 kr-
jával kaphatók a kiadóhiva-
talban.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEK.

Háromhasábos petit-sor
egyszeri közléseért 7 kr
kétszeriért 6 kr., több-
szöriért 5 kr. fizetendő.
Bélföldi minden egyes
beiktatásért 30 kr.

A NYILTERBEN:

minden 3-hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetők
tetemes díjkedvezmény-
ten részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez (Kossuth-utca
8. sz.) küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak
Felelős szerkesztő: FRÁTER SÁMUEL.

Megjelenik hetenkint egyszer,
— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Kossuth-utca 7. sz.) intézendők.
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Menházak.

E lapok hasábjain a szegény-ügyről szólva Diodor, viszonyaink jellemzésére azon megkapó hasonlatot él, hogy olyformán vagyunk, mint az a nagyvárosi gavallér, ki kontóra vett czifra ruhájában büszke öntelt-séggel feszít, bár fehéreneműje mocskos és elrongyolt.

Ez csakugyan úgy van. Tudunk representálni, tudunk kifejteni egy félvilágot bámulatba ejtő fényt, mely fény azonban igen sok esetben rongyokra, nyomorra sugárzik vissza; csillogásunkat ép úgy, mint a Caesaro-két sápadt rabszolgasereg s a vér nyomán fakadó pusztulás árnyékolja sötétre.

Czifra ruhánk, gavallér pazarlásunk mind, de mind csak a nyomor hátán élődnek.

Utczahosszant kesergő árváinknak, munkaképtelenné vált aggjainknak menházuk a szabad ég alja, hű társuk a soha ki nem virágzó koldusbot.

Pedig hát nem volna muszáj ennek így lenni! Csak egy kis energia volna Pató Pál úrban, csak egy rövid időre kelne ki abból az ágyból, honnan annyiszor hallottuk már tőle azt az „ejh, ráérünk arra még“-et — mindjárt másképp volna minden.

Hiszen van erő, tudunk alkotni nagy műveket. Egy félszázad, vagy még inkább egy negyedszázad alatt haladtunk annyit,

mennyire nemzet még képes soha nem volt. De hát itt ne álljunk meg! Ne tetszelegjünk magunknak fél munkában! „Finis coronat opus.“

Viszonyaink — úgy hiszem — körülbelől mindenütt egyenlők; e tekintetben meggyénknek specialis helyzete aligha van.

Kórházunk van nem egy, árvaházat is épített az igazi samaritanus érzés — de az a 12—20 árva, kik ott helyet találnak, nagyon kevéssé teszi gyengébbé azt a siró hangot, mely a kinmaradottak kebleiből tör fel.

Mit tegyünk tehát? Építsünk egy menházat, hol helye legyen a sirba induló éhes aggastyánnak, hol mosolyban olvadjon fel az árva panasza s kenyeret találjon az egyetlen ballépésért egy étellel bűnhődő anyának siró gyermeke.

De a szó ne legyen csak elhangzó malszt, a nemes felbuzdulást kövesse a még nemesebb tett. Adja a gazdag forintját, a szegény fillérjét, s a nemes tettek legelső jutalma lesz az a perc, midőn áldozatkészségünk maradandó várát először meglátjuk.

Ne rettenjünk tehát vissza a nagy munkától! Különb is kezdjük csak kicsiben. Legyen a megye minden járásának egy külön menháza a járás székhelyén. Egy ily tervről tudomásom is van. A rimaszécsi járás főszolgabírája annak kivételére saját hatáskörében minden lehető megtesz. De hát nagy

munkát, maradandó művet csak sok kéz alkothat. Csak egy téglát, csak egy követ, vagy bármi más anyagot vigyen minden egyes, — csak egy nap legyen, mit rászán ki-kí a munkára, teljesedni fog az a régi közmondás, hogy: „áldott a sok kéz munkája.“

Intézkedjék a helyes kivitelről a megyei törvényhatóság, a társadalom bizonyára szívesen meg fogja hozni az áldozatot.

Különb sem veszítünk semmit az áldozattal. Azok az alamizna-fillérek, melyeket ma érdekesnek, értelmetlennek kiosztunk s melyek utóvégre is nem sokat használnak — meg fognak maradni zsebeinkben, ha a megfelelő tőkét előre letettük a járási menházra.

Azután meg bizonyára hasznosabb polgárt nevelhetünk a hazának abból az elhagyott árvából a felügyelet alatt levő menházban, mintha szerte csatangolva hagyjuk az erkölcsi sülyedés azon meredélyén, melyen csak lefelé lehetséges a haladás.

Szegény-ügyünket rendezni kell utóvégre is, mert ellenkező esetben oly polypá nőheti ki magát, hogy száz karjával magát a társadalmat fogja megemészteni.

Róma az arenába vadállatok elé vitte sokasodó rabszolgáit, a társadalom létét fenyegető vagyontalan gladiatornak a császár üdvözlésével kellett rohanni a halálba s a tengerbe űzött szegények ezreinek halálhör-

TÁRCZA

„Ő“ jön . . .

(Monológ.)

(A „Gömör“ eredeti tárczája.)

Épen most kapom a sürgönyt: ő jön! Nem is tudom, minek az a sürgöny, vagy miért jár olyan gyorsan az a kis szikra. Ő jön! Ez képezi most minden gondolatom tárgyát. E két szótól lesz keserű a kenyér, savanyu a bor és sötét a világ. Pedig milyen jó volna; most élvezném igazán a házaset minden gyönyörét, mikor a feleségem nincs itthon! (Gondolkozva) Egy kicsit furesza történet az, hogy miért rettegek e szótól: ő jön. Így történt. Ha jól tudom, a „kicsi“ valami papirost hozott hozzám, mely papir a nehezebb fajtából való volt, s már az nap a második. Szörnyen megharagudtam s talán valami olyan félét mondtam neki, hogy pazarló. Ezért haragudott meg! (Keserűen) Igazán ma már a feleségével szemben sem lehet őszinte az ember!

Elment haza. Óh! mennyit magyaráz meg ez a szó: haza! Ha azt mondhatja az ember, hogy haza megy, akkor biztosan vannak szülei s ha szülei vannak a feleségnek, — óh boldogtalanság, — akkor a férjnek anyósa is van. — Haza ment az anyósomhoz. Most azt sürgönyözi, hogy ő jön. (Fájdalommal) Ki jön, mi jön, hová jön? Óriási kérdések! mikre még a sürgönythordó szolgától

sem kaptam választ, miért szegényt kidobtam az ajtón. Biztosan fel fog adni.

Ő jön! — gondolkozzunk csak. Valódi dodonai jóslat. Ha én azt mondom: ő jön, akkor valakinek kell jönni s én nem jövök. De hátha így értelmezzük, hogy ő is jön s én is. Oh! ez az „is.“ (Elérzékenyülve) Csak az „is,“ akarom mondani „ő“ ne jöjjön. Oh! uram! ketten jönnek a feleségem és az anyósom. Mit csináljak, mit csináljak?

Ismerem a feleségemet, bár soha ne ismerem volna; hát még az anyósom, milyen lehet. (Éghez emelve fejét) Óh! ah! Mintha látnám, miként nyílik meg az ajtó, hogy toppan be, hogyan fog megállani, mintegy kerubin lángoló palossal, mit a szájában hord. Szörnyü haragosan rám fog nézni s én, én . . . jaj már előre ájulok!

(Gondolkozva.) Meg kell-e nekem ezt érnem?

Nem, nem! — Mikor megházasodtam egy kevés mérget is vettem, ha esetleg . . . és ime csakugyan. (Előveszi.) Előbb azonban a végrendeletet írom meg. (Ir.) Így! Ez jó lesz. Neked kedves nőm hagyom összes szabó-számláimat, azaz számláidat; légy velök boldog; és hozzá hagyom még egyetlen órámat is emlékeztetőül azon sok boldog pillanatokra, mit eltöltöttünk!

Mindenemet hagyom a Malvinkának, neked Malvinka, ki szintén asszony vagy, de nem olyan, mint az én feleségem. Hopp! Az igaz, nem lehet meghalnom, nem lehet! A Malvinka jutott eszembe,

mit csinálna a drága teremtés, biztosan meghalna utánam, pedig én nem akarok senki gyilkosa lenni. (Örömmel.) Hiszen ma találkozónk van! (Lehangolva.) De ő jön . . . jön és jön! Óh! ez a szó keserít el egészen, keserű vagyok egész valómban. Ezt a szót látom felírva a puszta falra, ezt dongja ez az ostoba légy itt a fülem körül, ezt suttogja a szél ablakom alatt . . . mindenütt ezt hallom, látom! Talán még az óram is ezt ketyegi? (Kiveszi.) Nem, nem, ez áll! Hála Istennek! Így hát jól lesz! A Malvinkához elmegyek. Bizonyára az esti vonattal jönnek, addig lesz időm még beszélgetni s bizony, ha még egyszer elfog a keserűség, nem állok jól érte, hogy, hogy . . . meg nem halok. (Kabátját, botját veszi.) Nos tehát menjünk, s ha netalán addig jönnek „ő jön“-nek . . . (mosolyogva) alás-szolgája, alás-szolgája, csak dühöngjenek, törjenek össze mindent, törjék össze magukat is. Most pedig a kis aranyos vár és én repülök karjai közzé, óh! olyan boldog leszek . . . (az anyós és a feleség jönnek) (Lesujtva.) . . . Kezeiket csókolom kedves mama, kedves „kedves“, méltó-tassanak helyet foglalni, épen elejbök akartam menni, alig vártam már! (Félre sóhajtván) Óh! uram csak most ne hagyj el, Isten veled Malvinka, ketten jöttök, végem van . . . a pallos, a pallos! (Az ajtó bezáródik, a szobából triolog hallatszik s csattanásokkal tele vihar dühöng.)

Gurgó.

gése volt az, mely jelezte a világ urának, hogy rövid perczekig nem kell remegnie.

Lykurg a Tajgetos hegyét szemelte ki oly mentsvárnak, mely már csecsemő korában kiirtsa a társadalom egyik legfőbb ráksebét — a szegénységet; míg a „haza atyja“: Cicero a magzat-elhajtásban s gyermek-kitevésben találta a biztosan gyógyító medicinát.

Szegényeinktől nekünk is szabadulnunk kell; erre a legbiztosabb mód — gazdagokká tenni őket.

Az a szegény aggastyán, ki életerejét fárasztó munkában elvesztve, csak nyugalom és falat után vágyódik, ezt megnyerve, oly gazdag lesz, hogy gazdagságából nekünk is fog juttatni áldó szóban s hálás imában.

És az árva, ki a menházban megtanulta kenyerét koldulás nélkül megkeresni, szintén oly gazdag lesz, hogy segítségünkre többé nem fog szorulni.

Fel a munkára! S akkor közel van az az idő, mikor örömmel mondhatjuk: nincs többé szegényügy!

A megyei közigazgatási — bizottság ülése.

Folyó hó 13-án, szerdán tartotta a közigazgatási bizottság rendes havi ülését Hámoss László főispán elnöklete s a tagok élénk részvétele mellett.

Az egyes járásokban az uti fedanyag előállítás, mely egyik főteendője a közigazgatásnak, úgy szintén kihordása biztosítva lett. Az elmúlt, valamint a folyó év utadójának beszolgáltatására irányuló intézkedés oly méretben foganatosított, hogy a vállalati bérösszeg kifizetésére elegendő pénz áll rendelkezésére.

Több községben, nevezetesen Serkén a ragályos száj és körömfájás, Szentkirályban a takonykór és ez utóbbi szörvénysosan Abafalván és Felső-Sajón lépett fel. Miután ama szarvasmarhák, melyeken a ragályos tüdőlob konstatált, a megye területéről el lettek szállítva, a földművelésügyi minisztérium megýenket a zárlat alól feloldotta.

A Jánosi malom tulajdonosa a bizottságnak a malomhoz vezető híd ügyében hozott határozatát megfellebbezván, az a minisztériumtól leküldetett és mivel abban a malomtulajdonos a bizottság néhány tagja ellen tiszteletlen kifejezéseket használ, a bizottság a felfolyamodót rendbirsággal kéri sújtatni és mert azt hiszi, hogy fenti felebbezést a bizottsági iroda egy tagja fogalmazta meg, az alispán felhívatott nyomozattételre, esetleg fegyelmi eljárás megindítására.

Az elmúlt hóban a pénzügyigazgatóság összesen 27011 ügydarabot intézett el. Egyenes adóban befolyt 18897 frt. Fogyasztási adóban 4104 frt. Italmérségi adóban 24773 frt. Bélyeg és jogilletékben 8869 frt. Dohányjövédéki adóban 24965 frt. vagyis összesen 81611 frt, tehát 11456 frttal kevesebb mint a múlt év június havában. És mert a bizottság úgy találta, hogy e kedvezőtlen eredmény, mely különben az egész folyó évre áll, a mennyiben az idén befolyt adók 34689 frttal tesznek kevesebbet a múlt évinél a községi előljárók közönyének, a közigazgatási közegek elégtelen tevékenységének a kifolyása, több előljáró ellen a felelősség elvét mondotta ki, és az illetők költségére állami végrehajtót rendelt ki.

Mely után a tanfelügyelő tette meg jelentését a nyári kisdédóvodákról. A jelentés szerint a megyében nem kevesebb, mint 100 új nyári kisdédóvoda szerveztetett.

A megye árváinak a létszáma 12440, a gondnokoltaké 250. Az árvapénztárban kezelt vagyon: 347.407 frt.

A kir. törvényszék fogházában 128 rab tartott fogva, kik összesen 1290 rabnapszámot teljesítettek.

Az elmúlt hóban az egészségügyi állapotok általában javultak. Egy törvényszéki és 4 rendőri bonczolás eszközöltetett.

A megyei közkórházban 146 egyén volt ápolás alatt.

Megyebizottsági közgyűlés.

Nem ritka egy idő óta amaz állítás, hogy a megyebizottsági közgyűlések ma már csak választások idején érdekesek és látogatottak, mivel manapság a bizottság tagjai meglehetősen hidegen vesznek minden oly közügyet, melynek tárgyalása talán mélyebbre ható eszmecserét igényel. Hát ez a felfogás nem épen jogosulatlan s legalább részben igazolva láttuk az e hó 15 és 16-ikán megtartott közgyűlésen, melynek tárgysorozata ámbár elég gazdag volt a közérdekű és fontos ügyekben, még is a bizottság tagjai alig egy harmad részben jelentek meg. Sőt még ezek is legfelebb csak egy-két ügynek a letárgyalásáig mutattak érdeklődést, azontul pedig hamarosan kezdtek szállingózni ugyanmilyira, hogy délfelé már a tisztviselőkön kívül alig maradtak néhányan.

A máskülönbén érdekes közgyűlést a következőkben adjuk:

F. hó 15-én d. e. 10 órakor nyitotta meg a gyűlést Hámoss László főispán. A megnyitó beszédét az alispán évnegyedes jelentése követte a megyei közigazgatás minden ágazatának ápril-június havi állásáról, mely minden tekintetben kielégítőnek jelezte, megelégedéssel vétetett tudomásul.

Ezután azon intézkedések lettek előterjesztve, melyek Gömörmegye szarvasmarha állományában is jelentkezett ragadós tüdőlob kiirtása céljából s a kormány kezdeményezése folytán megtétettek, és azon ministeri rendelet, mely ugyanezen érdekből felhívja a vármegye közönségét olyan alap megteremtésére, miből hason esetben a fertőzés gyanúja miatt levágott marhák tulajdonosai kártalaníthatók legyenek. A közgyűlés őszinte hálával fogadván, a földművelési minister gyors és beható intézkedéseit, egyértelműleg kimondja, hogy a kártalanítási alapra ez alkalommal, de csak egyszer mindenkorra, kész minden felnőtt szarvasmarha után 8 kr. a kisebbek után 4 kr. ideiglenes adót megszávozni.

Most egy kis választás került napirendre, amennyiben az állandó választmányban egy, s a központi választmányban két megüresedett hely várt betöltésre; amabba egyhangulag — a főispán ajánlata folytán: Diószeghy Zsigmond, emebbe: Kubinyi Géza és Nagy Ferencz (R.-Szombat városi főjegyző) lett egyhangulag bevalasztva.

Mely után felolvastatott Vaszary Kolos hercegprimás köszönő levele azon üdvözlő iratra, melyet a megye közönsége, hercegprimássá lett kineveztetése alkalmából hozzá intézett. A közgyűlés a hazafias hangon írott sorokat nem csak „éljen“-zéssel fogadta, de azt is kimondotta, hogy jegyzőkönyvében megörökíttetni kívánja.

Sorra került most a belügyminiszteri rendelet, melyel a központba egy közigazgatási joggyakornoki állás rendszeresítése megengedett, mihez képest, ezen állásban ideiglenesen alkalmazva levő Bányay Ferenczet a főispán tiszteletbeli aljegyzői czimmal véglegesítette, s egyuttal kinevezte ugyancsak közigazgatási joggyakornokul a rozsnyói szolgabírói hivatalhoz Szeleczky Árpádot, a tornallyai szolgabírói hivatalhoz pedig Molitórisz Zoltánt, amazt f. é. augusztus 1., utóbbit szeptember 1-től járó segélydíj élvezetére jogosítva.

Következett az ebtartási szabályrendelet elkészítése végett kiküldött bizottság jelentése, melylyel munkálatát bemutatta, s mert kiváló érdeklődés tárgya volt, erről mi is bővebben emlékezhünk meg. Bizonyos, miszerint az ebek mikénti gondviselésének kérdése különösen közegészségi szempontból megérdemli, hogy minden tekintetben megnyugtatóan intéztessék el s épen ebből kifolyólag nem tartjuk meddőnek a felette kifejlődött vitát, ha bár jó részben nem annyira a dolog lényegével, mint inkább az ebek adózás tekintetében isztályozás á-

v a l és azon kérdéssel foglalkozott, hogy az ellenőrzés miként: nyakörvön függő bárca, — vagy az ebtulajdonosnak adandó s az eb („személy“) leírását tartalmazó igazolási jegyek kötelező váltása útján gyakoroltassék-e? Az állandó választmány nézete szerint leghelyesebben csak három: 1. házörző, 2. vadász, 3. kedvtelési, (luxus) kutyák lehetnek, melyek után évenként és darabonként 1, 2 és 3 frt adó lenne fizetendő fél éves korától kezdve aszerint, amint az 1. 2. vagy 3. osztályba sorozhatók. Az ellenőrzésre nézve pedig azt javasolja, hogy alkalmaztassék „igazolvány“, mely a tulajdonos által az ellenőrző közegek felhívása folytán előmutatandó legyen. Ugy az osztályozás, mint az ellenőrzés kérdésében meglehetősen élénk, sőt itt-ott mulatságos vita fejlődött ki, miközben a derűtség akkor érte tetőpontját, mikor egyik bizottsági tag elkészített indítványának elfogadása mellett azzal érvelt, hogy: „Hiszen eleget lármáztam!“ Az állandó választmány által elfogadott ebtartási szabályrendelet azonban minden lényegesebb módosítás nélkül elfogadtatván, kimondatott, hogy az már 1893. évi január 1-ső napjával hatályba lép, s azontul az olyan kutyának, a melynek adózó gazdája nincs, nem lesz maradása. A vitában különben Bornemisza László alispánon kívül Szentiványi Árpád, Máriássy Andor, Hevessy Bertalan, Fáy Barna, gróf Serényi Béla, Diószeghy Zsigmond, Balogh Samu és Marton János bizottsági tagok vettek élénk részt.

Ezután sorra vétettek: a belügyminiszternek Rimaszombat város 1891. szegényalap költségvetése, — a kereskedelemügyi miniszternek a murányi és esztergomvárosi vasutnál 40.000, illetve 25.000 frt névértékű törzsrészvény vásárlását kimondó határozat jóváhagyása, — a vármegyei „Hivatalos Értesítő“ portómentessége, a belügyminiszternek a hátralékos községi számadások és költségvetések, a földművelésügyi miniszternek az erdészeti ügyek mikénti kezelése tárgyában kelt rendeletei, melyek minden vita nélkül tudomásul vétettek. Ugyazintén tudomásul vétettek: Ungvármegye közönségének átirata, a gyógyalpnak és a pótadónak országossá tétele iránt intézett feliratának pártolása tárgyában, — Nógrádvármegye alispánjának átirata a fülek-püspöki plebániái épületek javítási ügye feletti bíraskodhatása tárgyában, az ezen határozat ellen Béna község részéről lehető jogorvoslat fenntartása mellett és azzal, hogy a Nógrádmegye törvényhatósága által hozandó határozat Gömörmegye által fog végrehajthatni.

Felolvastatott és tudomásul vétetett a kereskedelemügyi miniszternek a megyei kir. állam-építészeti hivatal személyi és dologi kiadásaihoz való hozzájárulás tárgyában kelt rendelete, melylyel kapcsolatosan s tekintettel a számvevőszék csekély számu erejére ideiglenesen egy számtisztai állás szervezetik évi 600 frt fizetéssel és 150 frt lakbérrel.

A folytatólagos délutáni közgyűlés legkiemelkedőbb mozzanatát a körjegyzőknek ismeretes és lapunk előző számában egész terjedelmében közölt kérvénye képezte. Draskóczy László megyebizottsági tag, hivatkozással az 1883. évi törvények ide vonatkozó szakaszára, melynek rendelkezése szerint a főszolgabíró a körjegyzők mellé a felhalmozott teendők szabályszerű elláthatása céljából, a szükséghez képest amúgy is jogosítva van „kiszegítő“ erőt alkalmazni — a kérvényt melegen ajánlja a közgyűlés figyelmébe. A közgyűlés azonban tekintettel arra, hogy a községi- és körjegyzők munkáját legnagyobb részt az állam és csak csekélyebb mértékben a községek veszik igénybe és mert jelenleg a községek anélkül is nagyon meg vannak terhelve — a kérelmet a maga részéről nem véli teljesíthetőnek, hanem pártolólág felterjeszti azt a miniszterhez.

Majd a putnoki híd kiegészítése tárgyában, melyet kiválóan Serényi Béla gróf bizottsági tag vett védelmébe és a kokovai vicinális utakra vonatkozólag beadott kérvények elintézése után véget ért a közgyűlés első napja.

A második napon a községi számadások mellett, főleg Rimaszombat városának „a vásári hidmérleg” ügyében hat évre kötött szerződése keltett némi vitát, különösen a díjszabásra vonatkozólag, melynek a bérlő általi pontos betartását czélzólag — a megyei főjegyző azon módosításával hagyatják jóvá a szerződés, hogy viszályszerűség esetén a bérlőre a büntető törvénykönyv illető szakaszai lesznek alkalmazandók.

Végül a kórházi ápoltak előirt s a megyei gyógyalapról előlegezett ápolási költségek törlése lett igazolt behajthatatlanság indokából a számvevőség javaslata folytán — elrendelve.

Ezzel a két napig tartott közgyűlés véget ért.

HIREK.

Tisztelettel felkérjük lapunk amaz olvasóit, kik az előfizetési összeget még ez ideig be nem küldötték, hogy azt lapunk kiadóhivatalába (Kossuth-uteza 7. sz.) beküldeni sziveskedjenek.

— **Királyi adományok.** Ő felsége a király a harkács-sáncfalai és a kis-gömöri róm. kath., valamint a paicsai görög kath. hitközségnek egyenként 100—100 forintot méltóztatott magánpénztárából adományozni.

— **Személyi hir.** S o ó s Antal, az „Egyetértés” belső dolgozótagja f. hó 13-án városunkban időzött.

— **Kinevezés.** Ő felsége a király Hányi Győző kassai kir. alügyészt a rimaszombati kir. törvényszékhez kir. ügyészszé nevezte ki.

— **Katonai szemle.** Gróf Ü x k ü l l tábornok, a VI. hadtest parancsnoka tegnap, azaz szombaton délután 5 órakor Losonczról jövet, a s z a b a d k a i pusztán megtekintette a helybeli tüzerüteg-osztályt, melynek végeztével a tisztikar kíséretében városunkba jött.

— **Esperességi közgyűlés.** A gömöri ágost. evang. egyházmegye esperességi évi rendes közgyűlését S a j ó - G ö m ö r ö n a u g. hó 3-ik napján szokott tárgysorozattal fogja megtartani. Ezt megelőzőleg, aug. 2-án d. u. 2 órakor esp. gyámintézeti gyűlés, 5 órakor gyámintézeti istentisztelet, 6 órakor pedig a szokásos conferentia tartatik meg. Amint halljuk, a s.-gömöriek vendégeik tiszteletére s az esp. domestica tökéjének növelése czéljából ez alkalommal hangversenyt rendeznek.

— **Vásári tolvajlás.** Gerlicze Mihály bácskai, zemplénmegyei illetőségű cigányt épen akkor fogta el két csendőr, midőn a vásárran egy paraszt ember zsebéből annak tárczáját kiemelte. — Bár ebbeli cselekményét többen látták, tettét konokul tagadja, s azt állítja, hogy ő a tárczát a földről vette fel. — Egyébként a tettést a kir. járásbírósg vette pártfogásába.

— **Tamásfala** község érdemes birájának zsebéből pedig 20 frtot emelt el valami élelmes s z a b a d i p a r o s, kinek eddig bottal ütök a nyomát.

— **Vád alá helyezett előjáróság** cím alatt lapunk 2-ik számában a hírek rovatában egy közlemény jelent meg, mely szerint H o l i c s Elek forgácsfalvi körjegyző és B e n u s András községi bíró községi hamis vagyoni bizonyítvány kiállítására és rágalmozás vétsége miatt vád alá helyezettek. A kir. törvényszék ez ügyben f. é. július hó 13-án tartotta meg a végtárgyalást és örömmel értesültünk, hogy a méltatlanul vádolt előjáróságot a terhére rótt vád és következményei alól felmentette, egyedül becsületsértés vétségében találta vétkesnek és e miatt 5—5 frt pénzbüntetésre ítélte, mely ítéletben vádlottak és a kir. ügyész is megnyugodott, csupán a panaszló felebbezett.

Értesítők. A rimaszombati egyesült protestáns főgymnasium 39-ik Értesítője az 1891—92-iki tanévről. Közli: Bodor István igazgató. — Az értesítő, mely bevezető részében a főgymnasium igazgató választmányának két elhúnyt tagja fölött tart beszédet, Bodor István igazgató tollából a tanév történetét közli főbb vonásokban, melyből megtudjuk, hogy az intézetet a lefolyt évben összesen 284 tanuló látogatta; hogy az év folyamán hét ifjúsági egyesület működött az intézet kebelében; hogy az alaptőke gyarapítására 350 frt; a folyó kiadások fedezésére 1733 frt 36 kr; a tanári nyugdíjintézetére 178 fr; a tápintézetre 1733 frt 23 kr; ösztöndíjasokra 1046 frt; összesen tehát tanintézeti czélokra 5040 frt. 59 kr. folyt be. Az igazgató választmány felsorolása után a tanári kar

névsorát adja. Ezszerint összesen 15 illetve 16 tanár működött. Majd az egyes osztályokban bevégeztet tananyagról nyújt részletes kimutatást, mely után az érettségi vizsgálatokat ismerteti. Ösztöndíjakban és jutalmakban 19 tanuló részesült. Végül tájékoztat ad a jövő 1892/93. tanévre vonatkozólag.

— **Tolvaj cseléd.** S ü v e g Pál csehbrézói illetőségű fiú a múlt évben Bodor István tanárhoz állott szolgálatba. — Egy alkalommal a háziak távollété felhasználva a konyha nyitott ablakán bemászott és cselédtársa K u r e k Karolin ládájából 5 frt 40 kr. készpénzt ellopott s azután megszökött. — F. hó 11-én a városban felismertetvén, elfogatott és a kir. ügyésznek adatott át.

— **Tűz.** F. hó 14-én a helybeli vásártéren a tűz mintegy három szekér szalmát havasztott el. A szalma a város tulajdonát képezte.

— **A m. kir. államvasutak** budapesti déli, valamint budapesti balparti és szegedi üzletvezetőségei pályázatot hirdetnek 5600 db I. r. 5200 db. II. r. illetve 58000 db. I. r. 3000 db. II. r. tölgytalpfa szállítására, melynek fele f. évi szeptember másik fele október végeig szállítandó. Pályázati határidő július 26-a déli 12 óra, miről a miskolci kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket értesíti és kívánatra bővebb felvilágosítással is szolgál.

— **Hitközségi gyűlés.** F. hó 10-én tartotta választmányi gyűlését a rimaszombati izraelita hitközség új választmánya W e i s z Károly elnökelete alatt s nagy érdeklődés mellett. A gyűlés, mely az imaházban folyt le, a már kivetett kultusz-adók elleni felszólamlásokat tárgyalta; adóról levén tehát szó, nem lehet csodálkoznunk rajta, ha helyenként kissé zajos volt, emberi gyarlóságunkban rejlik anyagi érdekeink mellett egyéb híján nagy hanggal sikra szállani. Nem kell azonban az ilyes dolgokat oly sötét szemüvegen keresztül nézni, mint azt egyik laptársunk teszi, mert sem nagyfokú izgalmak nem adták elő magukat, sem a hígadt tárgyalás nem vált lehetetlenné. Egyesek túl ingerlékenysége individualis hiba, erről a választmány nem tehet; s személyes differenciák kiegyenlítése feladatának körén kívül esik; különben is ily esetekben ha akad ingerlékeny felszólaló, rendesen meg szokta kapni, a mit keresett. Abban is téves t. laptársunk értesülése, mintha a választmány és a hitközség több tagja között egy s más czélok elérésére mozgalom indult volna meg; egyes talán nem is illetékes békétlenek mozognak, s illetve mondhatjuk: mozogtak ugyan, azonban mozgolódásaik összes eredménye nem egyéb, mint ama bizonyos „... ridikulus mus” A kultusz-adó kivetése különben a hitközség autonómiáját képezi, s mint ilyen, nem lehet tárgya általános hírlapi kritikának s szellőztetésnek; mi részünkről elégnék tartottuk volna a gyűlés megtörténtét konstatálni, s ha még is többet tettünk, erre laptársunk személyes intenciókra visszavehető közleménye szolgált okul.

— **A magy. kir. államvasutak** miskolci és budapest-jobbparti üzletvezetősége pályázatot hirdet 3100 db I. rendű, 2200. II. r. ütközési; 63000 db I. és 8000 db II. r. közbenső talpára, melynek fele szeptember, másik fele f. évi október végéig szállítandó. Ajánlatok a miskolci üzletvezetőséghez (I. osztály) f. évi július hó 26-án déli 12 óráig adandók be, miről a miskolci kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket értesíti és kívánatra bővebb felvilágosítással is szolgál.

— **Lopás a vasuton.** M a j t á n y i Mihály pruzsina, Trencsénmegyei illetőségű edény árus az egri országos vásáron lévén, edény áruját két ládába csomagolva feladta a vonatra a rimaszombati országos vásárra leendő szállítás végett. — A ládák látszólag sértetlen állapotban érkeztek meg Rimaszombatba, hol nevezett azt f. é. július 11-én kiváltotta, midőn azonban a ládákat felbontotta, szomorúan kellett tapasztalnia, hogy azokból mintegy 9 frt 50 kr. értékű áru hiányzik. — Károsult az esetet rögtön bejelentette a rimaszombati állomási főnöknek, ki őt azzal utasította el, hogy — mennyiben a ládákat a vasutról már elvitette, a nélkül, hogy annak sértetlen voltáról meggyőződött volna — a vizsgálat megindítása iránt nem intézkedhetett, hanem panaszával a kir. ügyészhez utasította.

— **A m. kir. államvasutak** aradi üzletvezetősége 1000 db. II. r. ütközési 12500 II. r. közbenső és 1000 db. II. közbenső tölgytalpfa szállítására pályázatot hirdet, melynek fele szeptember, másik fele f. évi október végéig szállítandó. Pályázati határidő 1892. július hó 25-e déli 12 óra, miről a miskolci kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket értesíti és kívánatra bővebb felvilágosítással is szolgál.

— **Az időjósító intézetek** jóslatai szerint, július hó összes napjaiban derült, meleg időjárás várható, ami ugyan jó az aratásra nézve, de elkellene néha egy kis eső is.

— **Putnokon F a r k a s Teréz** 25 éves leány cseléd szintén úgy járt mint az gyakran történni szokott t. i. a gölya akarata ellenére is ajándékot hozott neki. — Midőn már ballépésnek következményeit érezte és e miatt szomorodva járt-kelt, megszólította őt B o d n á r Ferdinándné putnoki lakosnő, hogy soh'se busuljon, majd ad ő neki olyan szert a mivel segíthet baján. — F a r k a s Teréz szót fogadott s ez év január, február havában többször volt Bodnáréknál, s ott a B o d n á r né által neszita-falevelekből és körös bogárból készített főzetet megitta, de ez mit sem használt. — Múlt hó vége felé ismét elment oda, s akkor B o d n á r Ferdinánd maga adott neki a fent érintett főzetből minék azután meg is lett a kívánt sikere, mert június 29-én F a r k a s Teréz kint a mezőn 8 hónapos méh magzatát letette s azt előbb a kert végibe — majd onnan kivéve a temetőbe atyja sírjába elásta. — Amde a csendőrség valamiképpen kitudva a dolgot, a bűnös leányzót büntetésével egyetemben feljelentette a tornallyai kir. járásbírósgnak.

— **Mennyit költ az állam?** Az 1892. évi állami költségvetésről szóló javaslat szerint az 1892-ik évre, a magyar korona országainak rendes kiadása 370.299,032 frt átmeneti kiadásai 7.290,728 frt, beruházási kiadásai 13.272,028 frt a rendkívüli közösgyi kiadása 6.647,123 frtban állapittatnak meg. Az állami bevételek főösszege 397.523,636 frt. A jövedelem tehát 14.725 frttal haladja meg a kiadásokat.

— **A katonabandák megszüntetése.** A közös hadügyminister — mint értesülünk — a katonabandák megszüntetését tervezi; egyelőre azonban csak ezeknek a számát szállítja le. Ez elhatározásnak főoka az, hogy a katonabanda fenntartásának költségei a tisztikart terhelik s így a tiszteknek ezzel is könnyítést akar szerezni.

— **Nem lesz milleniumi kiállítás.** Wekerle Sándor, mint ideiglenes kereskedelmi miniszter a napokban összehívja azt a bizottságot, melynek feladata az 1895-ben Bpsten rendezendő orsz. kiállítás előkészíteni. Minthogy azonban iparosaink nem igen lelkesednek a kiállításért és visszariadnak az esetleges áldozatoktól, másrészt pedig az irányadó körök azon nézetben vannak, hogy az időközönként rendezendő szakkiállításoknak nagyobb és általánosabb a hatása, mintegy országos kiállításnak, a minister, a P. LI. értesülése szerint a bizotts. elé azt a kérdést fogja terjeszteni, hogy nem volna-e czélszerűbb egyelőre nem rendezni országos kiállítást, hanem az erre a czélra az állampénztárból követelt egész összeget a kézmű- és gyáripar direkt támogatására fordítani. Ez összeg főleg hivatva volna az országban még nem üzött iparágakat léteíteni, a már meglevő gyöngye iparágakat támogatni és magasabb nivóra emelni.

— **Törvénykezési szünet.** Németországban a törvénykezési szünet július 15-én veszi kezdetét és tart szeptember 25-ig. Ezen idő alatt pusztán a szüneti ügyekben határoznak. A fél kérelme folytán a bíróság jogosítva van nem szüneti ügyeket is, ha sürgős elintézését igényelnek, a szüneti időben elintézni. A törvényes nagy bírósági határidőbe a szüneti idő be nem számítatik. — A bíróság jogosítva van a szünet utáni időre szóló intézvényeket a szüneti idő alatt kézbesíttetni.

A szellemi szórakozás ép oly életszükséglet, mint a testi szórakozás, a szellemet táplálni ép ugy kötelességünk, mint a testet; a szellemi szórakozást az olvasásban találjuk, a szellemi táplálék a jó irodalmi mű. Ily szellemi táplálékot nyújt, ily szellemi szórakozást szerez olvasóinknak a legelterjedtebb, s főleg a női olvasó közönség előtt legkedveltebb lap a „Képes Csalládi Lapok”, mely a költő király Jókaival együtt a magyar irodalom legelső tehetségeit számitja munkatársai közé, s oly magas nivóra emelkedett, hogy nemcsak a főúri családok, hanem a legfelsőbb uralkodó ház több tagjai is a lap előfizetőinek díszes sorába lépett. E lap, melyet Tolnai Lajos, mint szerkesztő és Várad Antal mint főmunkatárs vezettek legutóbb megjelent számában. Harmath Lujának elbeszélést s Jókai Mór rajzának befejező közleményét hozza. Különösen érdekessé teszi e számot Carmen Silvia — a román királyné, — rajza „A kutya tető”, ugy Lanka Gusztáv humoros beszélykéje, valamint az „Or”-ról írt érdekfeszítő tanulmány; a sikerült lendületes verset: Vértessy Gyula írta e lap számára. Részünkről a legmelegebben ajánljuk ezt a szép irodalmi lapjaink között méltán elsőhelyet elfoglaló lapot olvasóinknak. Ára: egész évre 6 fr, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Az előfizetést a lap kiadóhivatalába: Budapest, V. ker. Nagy-Korona utca 20. sz. küldendők.

Irodalom.

A „Magyar Génius” című társadalmi, irodalmi és művészeti heti lap, mely Hevesi József és Karczag Vilmos szerkesztésében folyó évi január hó 1-én megindult, rövid félévi fennállása után, máris a legkedveltebb, legelterjedtebb képes hetilap Magyarországon. A „Magyar Génius” úgy külső kiállításánál, mint belső tartalmánál fogva méltán foglal helyet legelső szépirodalmi lapjaink között, sőt sok tekintetben kiállja a versenyt a külföldi legelőkelőbb illusztrált lapokkal is. Munkatársai közé tartoznak legelső írónk és művészeink, kik a magyar olvasóközönségnek egy, valóban a legmagasabb niveau álló lapon nyújtanak. Különösen kiemelhetjük munkatársai közül irodalmunk egyik büszkeségét, Dóczy Lajost, a ki kizárólag a „Magyar Génius”-nak írja gyönyörű tárczacikkeit, mint e lapnak állandó rendes munkatársa. A „Magyar Génius” olvasóinak az a szerencse jutott osztályrészül, hogy e kitűnő írónktól minden héten olvashat egy-egy szellemtől szikrázó cikket, mely mindig valamely aktuális közérdekű tárggyal foglalkozik. Mert a „Magyar Génius” nagy súlyt fektet a napirendben levő aktuális eseményekre, melyeket a leghivatottabb tollak ismertetnek, s melyeket a legkiválóbb művészek mutatnak rajzokban. Egyik specialitását a „Magyar Génius”-nak képezik a színes illusztrációk és mellékletek, melyekkel még a külföldi hasonmű vállalatokat is tulszárnyalta. Ezekon kívül közöl minden számában regényt első írónktól, (a most folyó félévben Beniczkyné-Bajza Lenkétől); elbeszéléseket, költeményeket, ismeretterjesztő cikkeket, irodalmi és művészi tárgyú közleményeket a hadsereg köréből stb. stb. Különösen nagy kedveltségnek örvendenek. Arczképtanulmányaink, melyekben az előfizetőknek beküldött arczképeit mutatják be hű reprodukcióban s az arczképből előkeio írók magyarázzák meg az illetőnek jellemét, gondolkodásmódját. Mint képzelhető, e rovat iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Időnként, minden kiválóbb alkalommal rendkívüli fényvel és gazdagsággal kiállított dísz-számokat bocsát közre. A „Magyar Génius” szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VII. Kerepesi-út 14.

Piaczi árak

Rimaszombatban július 16-án tartott hetivásáron.

Termények	Minőség-hect.-ben	Ár 100 kgmonkint	
Buza	75—77	8.00	8.10
Buza	78—80	8.30	8.50
Feles	74	7.80	8.00
Rozs.	70—72	7.70	7.90
Árpa	60—62	5.00	5.20
„	62—66	5.50	6.00
Zab	39—41	5.50	5.60
„	41—44	5.80	6.00
Tengeri	74	4.30	4.50
Köles	—	5.00	5.50
Széna	—	2.00	2.20
Zsupszalma . .	—	1.70	1.80

EGY JÓ HÁZBÓL VALÓ FIU

Rima-Szécsen

NÉGYESSY ÁRPÁD

vas-, fűszer- és rőfös üzletében

azonnal felvetetik.

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyrőczei kir. járásbiróság, mint te-lekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy a jolsvai takarékpénztár végrehajtónak Zahronszki Pál végrehajtást szenvedő elleni 108 forint tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrőczei kir. járásbiróság) területén levő Jolsva város határában fekvő, az özv. Zahronszki Pálné, kiskoru Zahronszki Margit, Zsuzsanna és ifj. Zahronszki András tulajdonát képező jolsvai 325., 1661., 1896. és 1841. számu tjkvben foglalt birtokára az árverést 801 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi augusztus hó 12-ik napján délelőtti 9 órakor Jolsván a városházában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. IX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagy-Rőczen, 1892. évi april 9.

A nagyrőczei kir. járásbiróság, mint te-lekkönyvi hatóság.

MOLITÓRISZ,
kir. jbiró.

! FÜRDŐIDÉNYRE !

LÖFKOVICS LIPÓT

női és férfi divatárak nagy raktárában az alantjegyzett saison-cikkek bámulatos olcsón — gyári áron alól — adatnak el:

Női fürdőköpenyek.

Női fürdőitönyek,

Női fürdőkalapok és sapkák,

Férfi napernyők:

Férfi, női és gyermek turista-ingek.

Férfi, női és gyermek övek.

Nő napernyők bámulatos olcsó áron:

Férfi ingekben roppant nagy raktár, legjobb kivitelben és legolcsóbb árak.

Rövidárak:

Selymek, pamutok, czernák, tűhimző készülékek.

Kézimunkák:

minden anyagból roppant nagy választékban, csipkék, szalagok, fátyolok, zsebkendők, minden színben és minőségben.

Leány és gyermekköpenyekben óriási nagy raktár és bámulatos olcsó árak.

Nőiderekak:

Fiu, leány és gyermek-ruhák és kötények.

Női és leány kabátok.

Női kalapok.

Női fehérműek.

Mindezen elősorolt és térszűke miatt elő nem sorolható még száz más cikket a nagy rdemű közönség becses figyelmébe ajánlom.

Teljes tisztelettel:

LÖFKOVICS LIPÓT.

Üzlethelyiség-változtatás.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy folyó június hó 15-étől

=Órás-üzletemet=

Kossuth-utca 20-ik szám alatti házba

HELYEZTEM ÁT.

Midőn ez alkalommal a mélyen tisztelt közönség becses pártfogását kikérem, egyuttal tudomására hozom azt is, miszerint nálam mindenféle

ARANY, EZÜST FERFI ÉS NŐI ÓRÁK,

továbbá

inga-, iroda-, utazó- és ébresztő-órák,

ugyszintén

FALI KERETES, PORCELLÁN- ÉS KONYHA-ÓRÁK

nagy választékban, a legmérsékeltebb árak mellett kaphatók.

Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Uj órák vásárlásánál két évi, javításoknál egy évi jótállást vállalok.

A mélyen tisztelt közönség szives jóakarátát kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Rimaszombat, 1892. június hó 20-án.

CSÁSZÁR ANDOR, órás.

Ugyanitt egy csinosan butorozott szoba, külön bejárattal, azonnal kiadó.

A „Székhely kérdés“-hez.

E becses lapok rövid fenállása óta már két ízben volt szíves vezércikkben foglalkozni azzal a kérdéssel, hogy a rimaszécsi járásnak Rimaszécs-e illetékesebb székhelye vagy Feled? A feltett kérdésre mind a két ízben azt a feleletet adta, hogy a megváltozott viszonyok Feledet ajánlják székhelyül.

Hogy miért fektet e tisztelt lap erre a kérdésre a sok megoldandó, égető társadalmi kérdések közt olyan feltűnő nagy súlyt, hogy rövid életének már 1/5-öd részét töltötte ezzel? S hogy e szépen nyugvó kérdést gyors megoldásra váró, megérett kérdésül ki és miért tolja fel? mind olyan dolgok, melyeket bolygatni igen bajos. Azt tudjuk, hogy Rimaszécs vidéke nem bolygatja, Tornallya, Rozsnyó, Jolsva, Nyustya sem, de még csak nem is a megyei közigazgatás vezetői, mert ezek előtt olyannak kellvén lennie egyik járásnak, mint a másiknak, ha a helyes közigazgatás és igazságszolgáltatás vagy a közönség érdekeiről van szó, — ezeknek bele kellett volna vonniok a megérett kérdés lapja alá, egy füst alatt a nyustyai és jolsvai tökéletesen hasonló állapotokat is. De mivel e lapok cikkei, annak még a lehetőségét is kizárják, hogy mi rimaszécsiek, elfogultság nélkül, a nyustyai és jolsvai viszonyokra hivatkozhasunk, kimondjuk, elfogultság nélkül, hogy itt a „Gömör“-ben nem a közügyről, hanem Feled érdekeltjeinek megérett vágyairól van szó.

Igy fogtuk fel a dolgot május 15-én. Ezért hallgattuk el e lapok első cikkét. Azt véltük, hogy a hallgatás lesz rá a mi szempontunkból a legjobb felelet. Most azonban, mivel a „Gömör“ nagyon forszírozni látszik ezt a kérdést s maga ad magának első cikkére feleletet, még pedig nagyon tökéletlen, a mely tele van, különösen a földrajzi elhelyezésre vonatkozó állításában, szembetűnő tévedésekkel, sőt valótlanosságokkal, lehetetlen szó nélkül hagynunk azt, hogy a rimaszécsi székhely ügyét, ilyen kontár tollból eredő ítélettel állítsák pellengérré megyszerte.

Hozzászólunk e kérdéshez most már azért, hogy tiltakozzunk a ránk zudított maradiság vádjá ellen, és azért, hogy bebizonyítsuk, hogy a nagyon hangoztatott „megváltozott viszonyok“ dacára a legyalázott Rimaszécs ma is jobb és alkalmasabb székhelyül szolgál, mint a kidieszt Feled.

A kérdésnek azon oldalával, hogy az igazságszolgáltatási és közigazgatási hatóságok, az igazságot kereső közönség kényelmének a szempontjából, lehetőleg egy és ugyanazon székhellyel bírjanak, tökéletesen egyetértünk.

Csak hogy ezt az érdeket és elvet, minden más érdeknek és elvnek felibe emelni azért nem tartjuk megengedhetőnek. Eddig a vármegye sem cselekedte.

A vármegye nézett egyéb tekintetekre is. Ott van a két hatóság megosztva Rimaszombat és Nyustya, — N.-Röcze és Jolsva közt. Miért éppen Rimaszécs olyan nagy száka a közönség, vagy jobban mondva a „Gömör“ szemében?

Egyébként is a közönség érdekeivel nem ellenkezik az, ha — tökéletesen alkalmas központok nem találkoztván, — az egyik vidéknek az egyik, a másik vidéknek a másik természetű ügyben esik inkább kezében jogigényeinek a kielégítése.

A „Gömör“-nek pedig, ha kimondott elvéhez hű akar maradni, nem lehet megállapodnia az összeszerzett hatóságokkal Feleden sem, hanem be kell rukkoltatnia a járásbírósgot is, a szolgabírósgot is egyenesen Rimaszombatba, a hol aztán az igazságkereső közönség a telekkönyvet is megtekintheti, (hiszen a telekkönyvből is több ember jár, mint akármelyik bírósághoz), adóügyeit is tisztázhatja, a törvényszékkel, az árvaszékkel, az alispáni hivattal is leszámolhat, czukrot és kávé is vehet, jutányosabb áron, mint például Feleden.

És csakugyan, ha a rimaszécsi járás székhely ügyét rendezni kell, Rimaszombat a játék-ból ki nem maradhat. Rimaszombat nekünk, igen sok indokból, legalkalmasabb székhelyül kínálkozik. Központibb helyünk lenne, mint magának a rimaszombati járásnak. Hiszen a rimaszécsi járás községei a körnek szinte 3/4-ed részével ölelik körül Rimaszombatot. S a Balogvölgy és Rimaszécs vidéke, ha csakugyan menni ma is szívesebben megy Rimaszombatba, mint Feledre.

De mindaddig, míg a megyék, járások kikerekítése, újabb rendezése törvényhozásilag életben nem lép, a rimaszécsi járás községeinek földrajzi fekvésénél fogva, a két hatóság székhelyül Feledet Rimaszécsnél előnyösebbnek nem tart-

juk. S azokat az indokokat, a melyeket az igen tisztelt „Gömör“ Feled előnyére már másod ízben előhord, mind igen könnyen megczáfolhatóknak és eredeti értékekre leszállíthatóknak véljük.

Az első, szinte nevetséges érve a cikkírónak az, a mit előszeretettel emelt ki már a multkor is, hogy a Rimaszécsre Fülek felől jövő reggeli vonat május 1-én be lett szüntetve.

Erre nézve úgy a tisztelt közönséget, mint az igen tisztelt „Gömör“-t megnyugtathatjuk azzal, hogy a régi reggeli vonat visszaállítására végett a kellő lépések megtétele folyamatban van, sőt úgy sejtjük, hogy maga a Feledi főszolgabírósg bennünket ebben már meg is előzött. Tehát alapos a reményünk, hogy ezen a bajon minél előbb segítve lesz. Sőt ez, eddig is, csak egy kis vidéknek szolgált a hátrányára, mert Péterfala, Gesztete, Szent-Simon vidéke, a mi környékünk és az egész Balogvölgy, tehát a járás 2/10 része úgy is mindig kocsin szokott ide bejárni.

A másik kifogás Rimaszécs ellen: a társas élet hiánya, a kulturális tényezők esekélyesége, a város lakosságának, a régi megszokott viszonyokhoz való csökönös ragaszkodása. Ezek a kifogások arra nézve, hogy bennünket a nem ösmerős közönség előtt befektetsenek, talán elég alkalmasok lehetnek, de Feledhez viszonyítva, egyszerűen alaptalanok, nem igazak. Hát ugyan szegény Felednek miye van? Hogy összeverődhetett egy kis szűk kaszinócskája egy partie tarokkra, és egy kis kaláberre, hát ez a Feled utólrhetlen érdeme? Ez az a nagy országos hírű társas élet? Ezért akarják oly nagyon felibünk emelni? Hiszen talán tudja a cikkíró ur, hogy az élet eleveisége nem a kövektől, hanem azoktól a lelkektől függ, a kik a holt kövekből is élő lelket tudnak teremteni? Vegyék el Feledtől a főszolgabíráját és esetleg az állomásfőnökét, hát ugyszólván semmije sem marad. Mig nálunk így is van elegendő társas, házias, barátságos vidám élet, a mely oly sokszor állított ki már magáról kitűnő bizonyítványt. S ha eddigi kitűnő járásbírák társadalmi tevékenységét Feled főszolgabírájához hasonló egyének buzgólkodása támogatná, itt sokkal többet lehetne alkotni, mint Feleden. Ide csak jó vezér kellene. Mert Rimaszécsnek bővebben van meg az intelligenciája, a város lakossága kétszer annyi, kulturális tényezői gazdagabbak, iskolái jobbak, rendezettebbek, mint Felednek, ipara is több oldalú, fejlettebb, népe is csakugy minden szépre, jóra fogékony, csak hogy eddig azok, a kik vezetése-re voltak hivatva, soha nem hajoltak le hozzájuk, hogy őket jó akarattal felemelték volna.

Sőt az a körülmény is, hogy Várgede és Putnok, mint fürdői kiránduló helyek, ide is a szomszédos forgalom keretébe esnek, és hogy különösen itt emelkedik nagygyá közvetlen közelünkben, a gyógyhatása folytán világhírűvé lett esizi fürdő: szintén igen sokat lendít a nyári évszak alatt Rimaszécs társas életén.

A mi a lakás-viszonyokat illeti, itt is van annyi és olyan lakás, és nem is drágább, de sokkal egészségesebb, mint Feleden. Az a régen itt járt vármegyei deputatio, — úgy emlékeznek az öregek, — nem azt kereste, hogy van-e itt elegendő és jó lakás, hanem azt akarta bebizonyítani, hogy — nincsen. De ha eddig nem lett volna is, van most, lesz ezután, csak biztosítva legyen a város a szolgabírói hivatalnak feltétlen ide helyezéséről. Épít Koburg hercegsége, építnek egyesek, épít a város. Bizony szép is volna, ha mindenüvé, a hol egy elpusztult urasági kastély találkozik, egy-egy szolgabírósgot tennének. Egészségi szempontból is határozottan felette áll Rimaszécs Felednek. Mig Feleden némely esetben egyeseknek, a kik az új magyar, vagy helyesebben: a béka-szőgben kénytelenek lakni, mentőkre van szükségök, hogy kihalásztassanak, mi, — Istennek hála, — eddig az ilyen bajoktól még meg voltunk mentve.

A mi pedig a verbum régenst, a földrajzi fekvést, a központiságot illeti, Felednek feléttünk semmi előnye nincsen. És éppen ez az, a mi arra indított, hogy szeretett lakóhelyem védelmére szót emeljek.

A „Gömör“ legutolsó számában ezt írja: „Elég a térképre egyetlen tekintet ahoz, hogy Felednek, a járás községei nagyobb részével szemben, Rimaszécsnél földrajzilag is kedvezőbb helyzetét belássuk, mert a járásnak 62 községe közül csupán 9 község fekszik közelebb Rimaszécshez“ stb. Azután azzal végzi a cikkét, hogy Rimaszécsnek lehet ugyan szép multja, de a jövő tagadhatatlanul — Feledé. A mire én meg azt irhatom, hogy az olyan újságnak, a

melyben ilyen feltűnő valótlanságok helyet foglalhatnak, a melynek írói ilyen röviden lútnak, annak az újságnak lehet ugyan multja, de jövője nincsen. Mert ugyan nem felháborító eljárás-e olyat állítani, és kinyomtatni, hogy p. o. Csiz is közelebb van Feledhez, mint hozzánk, holott Csiz tőlünk keletre, Feled nyugotra esik; vagy hogy az én filiám közül hármát, u. m.: Zádorházát, Iványit és Czakót a Feledhez közelebb eső községek csoportjában hagy. A ki azt a cikket írta, soha ezen a vidéken nem járt, a térképen olvasni nem tud.

A rimaszécsi járásnak nem is 62., hanem 63 községe van s ebből 33 község feltétlenül Rimaszécshez esik közelebb. Ezek lakóinak száma: 16,532., — míg a Feledhez közelebb eső 30 község csak: 15,878 lelket számol. — Feltétlenül Rimaszécshez esnek közelebb a hivatalosan megállapított távolsági méret szerint: Alsó-Balog, Alsó-Bátka, Alsó-Hangony, Bugyikfala, Csiz, Czakó, Derencsény, Dobóca, Dulháza, Felső-Balog, Felső-Bátka, Felső-Hangony, Gesztete, Harmacz, Iványi, Jéne, Mártonfala, Meleghegy, Radnót, Rakottyás, Rimaszécs, Sajó-Püspöki, Susa, Szent-Simon, Tamasi, Ujfalu, Uraj, U-Panyit, Velkenye, Zádorháza, Zsíp, sőt Pádár és Perjéssé is, ha járható utjaikat tekintjük, úgy hogy ezeket is bátran ide lehet számítani. — Darnya, Szutor, Bellény majd nem egyenlő távolságra vannak ide és oda. — Azután a hozzáink távolabb eső községek is, mint p. o. Ajnácskő, Sőreg vidéke, gőzösen csak ugy eljut-hatnak ide, mint Feledre. Mig az egész Balogvölgyet természetes közlekedési vonala határozottan csak Rimaszécsre utalja. — Felednek még a vasut elágazással sincs mit dicsekednie, hiszen a tiszolczi vasut ág a járás községeiből egyedül Jánosit hozza be. A Miskolcz-Füleki vonal pedig Rimaszécsnek is csak olyan vasutja — mint Felednek.

Mi egyébiránt, ezt az egész kérdést, csupán azért, mert Felednek kaszinója van, és azért, hogy tőlünk egy reggeli vonatot május elsőjével elvettek, végleges döntésre megérettnek nem tartjuk — másként mint ugy, hogy a szolgabírósg is mielőbb rendes és törvényes helyére, Rimaszécsre visszahelyeztessék, mert visszahelyezésének útjában többé semmi akadály nem áll.

Különben pedig ezt a dolgot bolygatni, e kérdéssel izgalmakat támasztani, ezzel hírlapilag agitálni nem tartjuk helyesnek, sőt egészen hiábavalónak tartjuk. Hiszen Feled a járásook leendő új kikerekítésénél sem jöhet szóba se, hogy „fő- és székváros“ legyen, oly közel esik a megyei központhoz. Mig Rimaszécs az új kikerekítéssel szemben is, bizalommal néz a jövőbe, a mikor a tornallyai járásnak és Borsod-megyének is több községe valószínűleg hozzánk fog csatoltatni. Meg vagyunk győződve, hogy ügyünk annyira igazságos, hogy még előtérbe tolt egyéni érdekekből sem mellőztethetünk. Hisszük, hogy városunknak szép multja után, még sokkal szebb jövője lesz.

Rimaszécs, 1892. jul. 12.*

Vattay László.

Tisztelettel kérem a Tekintetes Szerkesztő urat, legyen szíves e megjegyzéseket becses lapjában közzétenni, szóról-szóra, annyival inkább, mert a vitára a saját lapja hiv fel bennünket; minden érdemleges kihagyás ellen előre is határozottan tiltakozom. Hazafiu tisztelettel:

Vattay László, ref. lelkész.

Sokkal szabadabb elvű és türelmesebb álláspontot foglalunk el minden közérdekű kérdésben, hogysem a fenti sorokat szöszereint és azonnal közre ne adnók, természetesen fentartván magunknak a jogot, hogy érdemleges válaszunkat lapunk legközelebbi számában megadhassuk, mit most csak azért nem teszünk meg, mert ezt lapunk szűk tere és az idő rövidsége nem engedi. Addig is azonban kérnünk kell a cikkíró urat, hogy amennyiben — tisztán a közönség érdekében írott — soraink kihozták volna megszokott hivatásos nyugodtságából, szerezze ezt vissza annál inkább, mert lelkének ilyen állapotában lapunk multjára és jövőjére vonatkozólag tett jóslatában még azok sem bizhatnak meg, a kik máskülönben hajlandók lennének is el hinni azt, hogy lapunk személyes érdekeket akar szolgálni.

* A cikket — mint azt a postabélyeg kelte is mutatja — július hó 15-én d. e. 10 óra 10 perczkor vettük kézhez. Szerk.

Rimaszombat város képviselőtestületi közgyűlése.

Országos vásár napján +28°-ú légkörben, midőn a terem nyitott ablakain át, a zsiromgó vásári zaj minduntalan másfele tereli a figyelmet, nyugodtan tárgyalni aligha lehet. Érthető tehát, ha városunk képviselőtestületének tagjai e hó 13. napjára összehívott közgyűlésen, csak alig határozatképes számban jelentek meg, noha rövidsége mellett is elég érdekes tárgysorozat volt napirenden. Jó sokáig is kellett ám az elnöki zsőlyében várakozni polgármester-atyánknak, s kérdezni az egymás körül forgatott mutató-ujjaitól: „be üt-e, nem-e?“, míg végre kimondhatta határozatul, hogy: a Samarjay-féle ház (de nem ám a palota) mikénti megszerzése ügyében . . . . . máskor fognak határozni! E határozat — ha ugyan a „Fámá“-nak hinni lehet — csak azért nem lesz általános „megnyugtató“, mert nagyon sokan azt óhajtánák, hogy ezen — idővel „mumus“-sá izmosodható — kérdés többé szőnyegre se kerüljön, könnyen válhatván olyan veszedelmek indító okává, mint az egyszeri svábnak a talált fényes gombja, melynek miatta felforgatván élete egész rendjét, mándli-jától le a cipellőjéig, feleségétől le a béreség, végre is — — — tönkre jutott. Igaz-e ez? vagy találó-e a hasonlat? az iránt nem vállalhatunk felelősséget, csak annyit tartunk bizonyosnak, hogy a m a ház megvétele még akkor sem lenne valami égetően sürgős, ha nem kísértene rozoga falai mögött a községi pótló emelésének szüksége. Mi azonban nem tartjuk ilyen tragikusnak a dolgot, mert azt hiszszük, hogy idővel majd csak ez is kiforrja magát, annál fogva bizzuk azokra, kik legjobban tudják, hogy „mit? mikor? és hogyan? s mily eszközök által?“

Nem kevésbé, sőt lehet mondani, még inkább volt érdekes a közgyűlés másik tárgya, nem ugyan az általa fölkellett eszmecsere, mint inkább tartalma miatt, mely a város közönségének hat éven át évi 200 frt tiszta hasznot, s azontúl egy egész, új, ingyen épületet, egy régóta szükségessé vált berendezést, egy nagyobb szerű vásári hidmérleget ajánl azon esetre, ha a közelebb lejárandó vásárbérlet árverés mellőzése mellett, a mostani bérlővel újabb hat évre megkötötték. — Ha jól emlékszünk, a város újabbkori vállalkozásai közül ez a legelső, ami nem jár majd ráfizetéssel s így természetesnek tartjuk, hogy a megkötött s aláírt szerződés, minden vita nélkül a vármegyei közgyűléshez jóváhagyás végett fölterjesztendőnek mondatott ki. — Csak úgy érintőleg támadt ez ügyben némi szóváltás azért, hogy a szerződés szerint a városi állatorvos ingyenes szolgálata köteleztetett a barmok mérlegelése alkalmával közreműködni, de mivel felszólalása elkésett, azzal lett vége a discussionnak, hogy e bajon majd máskor fognak segíteni.

Szóba került még a „kis kút“ ügye is, mely — aránylag — elég csinos összeget emésztett fel már, anélkül azonban, hogy a közönség igényeit kielégítené. Az igaz, hogy ama kies pontja városunk területének kissé több gondot érdemelne már csak azért is, mert ha mesterségesen megfosztatott vízbőségétől, hát legalább az a kevés, ami megmaradt, tételnék olyan árnyassá, hogy mellette a közönség distingváltabb része is üdülésre alkalmas szórakoztató helyet találjon. Az is meg lesz, ígérte a polgármester, ha előbb tárgyalni fogja a tanács, hozzá tevén — hangtalanul — „csak várja . . . várja . . . várjatok!“

Igy történnének ezek mind ékesen és szép rendben, a mint ez illik és szokott történni az . . . . . uborka idényben.

Fővárosi levél.

Budapest, 1892. július 15.

Jaj! de szörnyen restelleném, ha most kelene találkoznom valamely otthoni ismerősömmel, vagy pláne egyikével azoknak a bájos hölgyeknek, kiket gyönyörűen mosott, vasalt, hófehérségű ingbe bújva, hófehér keztyűs kezekkel s lakkezipős lábakkal röpitettem farsang idején a „Rózsa“ veszedelmesen simára viselt parkettjén! Képzelmek kérem, két hét óta valóságos kéményseprő-gyakornok gyanánt nézek ki! S ki ennek az oka? Wein! De nem az a kedvderítő, zamatos ital, hanem . . . . . a vízvezetéki igazgató. Rettenetes azt elgondolni is, hogy ennek a tejjel-mézzel folyó ígéretföldjének fő- és székvárosában egy félmillió ember vízhiányban szenved. De igaz, ez nem tartozik ide. Úgy történt a dolog, hogy én, a ki . . . . . stb. bosszankodva kerestem fel mosónőmet, hogy tőle fehéreműt rekviráljak ki. Igaz, előbb sokszor végig mértem a hüvös(?) árnyékból azt a négy emeletnyi magasságot, melyet a tisztelt hölgyhöz meg kellett tennem, s mikor tudom végső megfeszítésével feljutottam hozzá, ott láttam a szegény asszonyt a vízvezeték csapjára borulva sirni. S a kemény szívű vízvezeték nem indult meg a mérhetlen keservre, csak egyetlen könnyet sem ejtett. Megszégyenülve fordultam vissza. Nem, nem vonom kérdőre azt a szegényt asszonyt, hogy két héttel mért hosszabbította meg a fehéreműt hazaszállítására kitűzött terminust, hisz' ő örülne legjobban, ha haza hozhatná, s azóta spórolgatók a tiszta fehéreműtvel, s azért vagyok én hetek óta szurtos, mint egy kéményseprő-gyakornok.

Mennyi elszomorító és nevetséges eset fejlődik ebből a vízhiányból! A borbély szárazan borotválja arcodat, mert nincs víz, melylyel szappanhabot verhetne, a tejcsarnokok, borodák, sörödéek és kávéházak ostrom állapot alatt állnak, csak az a jó, hogy egy kis haszon is van belőle, azóta sűrűbb tejet, kevésbé felhőzű bort és barnább sört kap az ember.

Ha nem élnék a fin de siècle-ben, azt a babonát hihetnők el a víznek e csodálatos hiányáról, hogy a most megjelent üstökös az oka. Apropos üstökös. Eltökéltem, hogy én is megnézem azt a hatalmas égi csodát, hogy referálhassak önöknek, mit látni rajta Budapestről; tikasztó hőségű estén másztam meg előbb a Gellért orrát, s hogy onnan mit sem láttam, másnap este egy színházi telescopppal felszerelve a la Tartarin a budai vár bástyafokát tűztem ki csillagászati terepemül. S mit láttam? Sok, sok csillagot, melyek a vén Duma hullámaiban visszatükröződve ringatóztak, de üstököst nem láttam én ha egyet sem. Pedig nyolcz szem már csak eleget láthat, hiszen valóságos kis kiadású Argus valék! De bezzeg megéreztek a kettős kirándulást otthon szerzett tyukszemeim! Ezek a gondosan ápolat elválhatlan jó barátok. Igazán mondom, nem bánám, ha ezt a hirdettet, de nem látható üstököst csakugyan „Antikor tyukszem-tapasz“-nak keresztelnék el! Fájdalmaimra gyógyír volna ez!

S most foglalkozunk komolyabb tárgyakal. Rosz hírnök voltam néhány hét előtt, mikor a kereskedelemügyi ministeri tárcza jövődöbeli viselőjéről terjengő mende-mondákat megsugtam Önöknek. Ma már bevégezett tény, hogy e fontos állás Lukács államtitkárral fog betöltetni.

Nem lehet ugyan tárgya egy ilyen levélnek e dologgal bővebben foglalkozni, s hogy mégis megemlítem, oka az, mert Gömör, hol lehet mondani a gyári és kézi ipar s a kereskedelem magas niveau áll, nem nézheti érdek nélkül, hogy ki fogja betölteni e minden üzletemberre nézve fontos állást, már csak azért sem, mert tervbe vett helyi érdekű vasutak, bánya és kohászati ipar, mind, mind sokat nyerhetnek egy szakbeli minister jóakarásával.

Lassan-lassan az Arany János szobrának felállítására is a valósághoz közeleg. A muzeum előtti téren hatalmas kőkverkákból rakják az alapzatot, honnan az igénytelen alaku költő hatalmas szobor alakjában fog végigtekinteni az emelkedő fő- és székvárosban, látva legelőbb is a

kulturának egy igen nevezetes lépését, a muzeumkert előtt levő kutya-itató medenczékét, tovább az abrakot mohón foghegyező fiaker lovak sorát, bakon szundikáló kocsisaikkal. Talapzata körül majd a kedves fiatalság fog játszadozni, úgy mint most . . . szerény pillantásu dadák őrizete alatt, dobogó és lobbanékony szívű baka urak gardirozása mellett.

Különben ősszel lesz a szobor leleplezése, az ismét országos ünnepe lesz a magyarnak, akkor ismét egy jó alkalmuk lesz önöknek arról meggyőződni, hogy a mit a „Fővárosi levelekből“ olvasnak, az mind csupa szín igazság.

Fővárosi.

Vegyések.

— **A világ legnagyobb bányája** valószínűleg a St.-André du Poirier-féle köszénbánya Franciaországban, a melyből évenként 300,000 tonna köszén nyeretik. A bányába két főakna vezet, az egyik 2952 láb, a másik 3083 láb mély. Az utóbbi aknát most még mélyebbre ássák, úgy, hogy nemsokára 4000 láb mélységre lesz a föld színe alatt. Csodálatra méltó, hogy e bányában a hőmérséklet 76 fok Fahrenheitnél soha magasabbra nem emelkedik. A Csendes-Oceán partjain levő arany- és ezüstbányákban gyakran már a felénél kisebb mélységnél alig képesek a bánya levegőjét hűvösen tartani. A Cowstok-bánya folyosóiban a hőség némelykor 120 fokra emelkedik.

— **Foglalkozás és élettartam.** A londoni egészségügyi kongresszuson Ogle W. dr. előadást tartott az emberek foglalkozásáról, viszonyítva életük tartamához. Ogle dr. az 1880—81—82. három évet veszi alapul számításainál és csupán férfiakra terjeszkedett ki. A lelkeszek között a legalacsonyabb a halandósági szám, miért is ezt a legalacsonyabb számot veszi alapul. Ez 100. Ehhez viszonyítva a halandósági számokat, az ügyvédeké 152, kereskedőké 179, és könyvelőké 179, az orvosoké 202, kertészeké 108, mezőgazdasági munkásoké 126, gazdáknál és kocsimárosoknál 273, sörfőzőknél 245, vendéglői alkalmazottaknál 297, molnárknál és sütőknél 172, kereskedősegédeké 130, posztókereskedőknél 159, a szabóknál 189, a cipészeknél 166, kalaposoknál 291, nyomdászoknál 193, könyvtőlőknél 210, kömiveseknél és kőfaragóknál 174, ácsoknál és asztalosoknál 148, kárpitosoknál 149, festőknél és üvegeseknél 216, kovácsoknál 175, gépgyári munkásoknál 160, késeseknél 230, reszelővágóknál 300, köszénbányászoknál 160, kő- és palafejtknél 202, bérkocsisoknál 267, vasuti munkásoknál 185 a halandósági szám.

— **Huszonhatemeletes házat** tervez Dinkelberg F. P. New-Yorkban 1000 lakóra; a trottoirtól számítva a kupola csúcsáig 550 angol láb magas, és 4,000,000 dollárba fog kerülni. (A budapesti lipótvárosi templom kupolája 960 méter magas.) A földszint 22, az I. emelet 17, a második 15, a harmadik 13, a negyedik 12 láb és a többi emelet valamennyi 11 láb magasak. A ház maga tulajdonképen „csak 20 emeletes“, és 290 lábtól fölfelé kezdődik a 260 láb magas torony, de ez is lakóház. Az alsó szakaszban 4 nagy lépcső és 12 emelőgép a toronyban egy lépcső és egy emelőgép lesz. A telek három utcára szól. Természetesen az ilyen kolosszális épület alsó részét nem lehet sem téglából, sőt még granitból sem rakni; a vashoz és az aczélhoz folyamodnak tehát, és az alsó 5 emeletet granittal, a többit terrakottával burkolják; különben a többi amerikai magas házak is vas- és aczélból valók, tehát tulajdonképen a mérnök kezeiből kerülnek ki, a vázat ez szerkeszti össze, amelyet aztán az építész díszít. Az alapot is befalazott vasuti sínekkel vetik.

— **Köszén épület.** Egy egészen köszénből épült nagy terjedelmű, tornyok és kapukkal ellátott palota fogja nemsokára a 17,000 lakossal bíró Ottavát, Jowa fővárosát, Észak-Amerikában díszíteni. Az Ottava város környékén létező szénraktárak szolgáltatják az épülethez szükséges anyagot, mely szintén köszénből faragott hatalmas oszlopokon nyugszik. E köszénvár 230 láb hosszú és 130 láb széles területen fog elterjedni, és daczára nagy térfogatának, csak 30,000 dollárba fog kerülni. A kő gyanánt szolgáló szén rétegek vörös vakolatba fektetettek, miáltal az építmény szilárdsága biztosítottatik. Az épület belsőjében többek között egy színházi terem is lesz, mely 6000 embert képes befogadni.

— **Amonit.** Ez új robbanó anyag erejére nézve nemcsak fölülmulja a dinamitot, hanem minden körülmények között biztosan felrobban. Az „Amonit“, mely salétromsavas amonniak és nitro-naphthalinból készül, zuzás, ütés ellen teljesen érzéketlen; tűzbe dobva megolvad és elpárolog, erős füstöt fejlesztve. Ezen anyag nemsokára el fog terjedni, s különösen az ipar terén fogadják szívesen, mert ezáltal a kezelő munkások élete teljesen biztonságban van.